

บทที่ 10

การจัดการข้อมูล

และสารสนเทศ

ข้อมูลและสารสนเทศ

ข้อเท็จจริงที่มีการเก็บรวบรวมไว้ อาจเกี่ยวข้องกับคน
สิ่งของ หรือเหตุการณ์ที่สนใจไม่ผ่านการประมวลผล ยัง ไม่มีความหมายใน
การนำไปใช้งาน ข้อมูลอาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร สัญลักษณ์ รูปภาพ เสียง
หรือภาพเคลื่อนไหว

โดยปกติข้อมูลที่จะนำมาประมวลผลจะมีลักษณะดังนี้

กระจัดกระจายทั่วไป

ข้อมูลไม่เป็นระเบียบ

ยากต่อการนำไปใช้ประโยชน์

สารสนเทศ (Information)

คือ ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือจัดระบบแล้วเพื่อให้มีความหมายและ
คุณค่าสำหรับผู้ใช้

กระบวนการเกิดสารสนเทศ

แหล่งข้อมูลและคุณสมบัติข้อมูลที่ดี

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ประมวลผลเพื่อเป็นสารสนเทศ เกิดจาก 2 แหล่งคือ

1. แหล่งข้อมูลภายในองค์กรในหน่วยงานต่างๆ ขององค์กร

จะประกอบด้วยข้อมูลของพนักงานในองค์กรและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ขององค์กร เช่น

- ประสิทธิภาพในการทำงานของลูกจ้าง ข้อมูลเวลาเข้างาน
- ข้อมูลยอดขายได้ ข้อมูลการประกอบการเป็นต้น

ซึ่งการได้มาของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายในนี้ อาจจะได้จากวิธีการที่ไม่เป็นทางการเช่น การพบปะพูดคุยกัน หรือมีแบบฟอร์มจัดเก็บ เป็นต้น

2. แหล่งข้อมูลภายนอกองค์กร

เป็นแหล่งกำเนิดข้อมูลมีในสังคม แหล่งข้อมูลเหล่านี้ได้แก่ ตัวลูกค้า บริษัท ขายเป็นสินค้า บริษัทคู่แข่ง หนังสือวารสารทางธุรกิจ สมาคมต่าง ๆ หรือหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น ซึ่งตัวอย่างข้อมูลจากภายนอกองค์กรได้แก่

- ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ
- ยอดรวมของการบริโภคสินค้าแต่ละปี
- อัตราการเจริญเติบโตของประชากร
- อัตราแลกเปลี่ยนเงิน

คุณสมบัติข้อมูลที่ดี

การจัดเก็บข้อมูลจำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ดี
ข้อมูลจะต้องมีคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ความถูกต้อง

ความถูกต้องนับเป็นสิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในขบวนการประมวลผลข้อมูล เพราะนอกจากจะต้องตามจุดประสงค์แล้วยังทำให้เกิดความน่าเชื่อถือของข่าวสารด้วย กล่าวคือ หากข้อมูลดิบที่ป้อนเข้าไป ถูกต้อง เป็นจริงย่อมแสดงว่า ข่าวสารที่ได้ น่าเชื่อถือได้ และต้องตามจุดประสงค์ในการแก้ปัญหา โดยที่มี กระบวนการต่าง ๆ ถูกต้อง

2. ความสมบูรณ์ (Completeness)

ข้อมูลที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอสำหรับความต้องการในการประมวล ข้อมูลที่ใช้ในการประมวลควรสมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งรายการและจำนวนทั้งต้องแน่ใจว่าครอบคลุมเนื้อหาหรือตัวแปรในกลุ่มที่เกี่ยวข้องด้วย

3. ความรวดเร็วในการประมวลผล (Timeliness)

เวลาที่ใช้ในการประมวลผล เป็นตัวชี้ความทันสมัยและคุณค่าของข้อมูล
ข้อมูลที่ดีต้องใช้เวลาในการประมวลน้อยที่สุด

และข้อมูลควรมี **ความชัดเจนและกะทัดรัด**

การเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนมาก จำเป็นต้องออกแบบระบบ
โครงสร้างข้อมูลให้กะทัดรัดสื่อความหมายได้

มีการใช้รหัสหรือย่อข้อมูลให้เหมาะสม

เพศชาย แทนรหัสด้วย M

เพศหญิง แทนรหัสด้วย F

4. ความเข้ากันได้กับเครื่องมือประมวลผล (Compatibleness)

ข้อมูลที่น่าเข้าสู่กระบวนการประมวลผล ต้องเข้ากันได้กับเครื่องมือที่ใช้ในการประมวลผล

ข้อมูลตามลักษณะการประมวลผล

รูปแบบข้อมูลในการประมวลผล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ (Numeric Character) หมายถึงตัวเลขที่สามารถคำนวณเป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ เช่น น้ำหนัก อายุ ส่วนสูง หรือจำนวนเงิน
- ข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ในการคำนวณ
ได้แก่ข้อมูลประเภทตัวอักษรล้วนๆ หรือข้อความปนตัวเลขหรือตัวเลขที่ไม่นำไปคำนวณ เช่น เลขประจำตัว บ้านเลขที่

โครงสร้างของข้อมูล

ข้อมูลที่จะนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผล จะต้องได้รับการจัดให้อยู่ในลักษณะที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถนำไปใช้ประมวลผลได้ โครงสร้างของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

โครงสร้างข้อมูล

- ❖ บิต (Bit : Binary Digit) เป็นหน่วยของข้อมูลในคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดเล็กที่สุด ซึ่งแทนด้วยเลขฐานสอง (0 และ 1)
- ❖ ไบต์ (Byte) คือกลุ่มของบิตที่ใช้แทนข้อมูลที่เป็นตัวอักษร ตัวเลข หรือ สัญลักษณ์พิเศษ
โดยเลขฐานสอง 8บิต เท่ากับ 1 byte เช่น 01000001 เป็นรหัสแทนตัว A

อักขระ (character หรือ data item)

คือข้อมูลหลายไบต์ที่นำมาเรียงต่อกันและมีความหมายขึ้นมา

เช่น ชื่อสถานที่ : สยาม

ชื่อสินค้า : ยาดม

ฟิลด์ (Field)

คือ ข้อมูลที่ประกอบด้วยไอเท็มตั้งแต่ 1 อักขระขึ้นไป

เช่น ชื่อและนามสกุล รวมกันเป็นฟิลด์

ที่อยู่ : 111-3

รหัสนักศึกษา : 59122236001

- ❖ **ระเบียบหรือเรคคอร์ด (Record)** คือ กลุ่มของฟิลด์ที่มีความสัมพันธ์กัน
เช่น เรคคอร์ดของพนักงาน ประกอบด้วย

<u>ฟิลด์รหัสพนักงาน</u>	<u>ชื่อ-สกุล</u>	<u>ตำแหน่ง</u>	<u>เงินเดือน</u>	<u>ที่อยู่</u>
013	นายสมชาย อยู่เย็น	ผู้จัดการ	30,000	กรุงเทพฯ

- ❖ **ไฟล์ (File) หรือแฟ้มข้อมูล** คือ กลุ่มของเรคคอร์ดที่มีข้อมูลเป็นเรื่องเดียวกัน
เช่น แฟ้มข้อมูลพนักงาน แฟ้มข้อมูลสินค้า

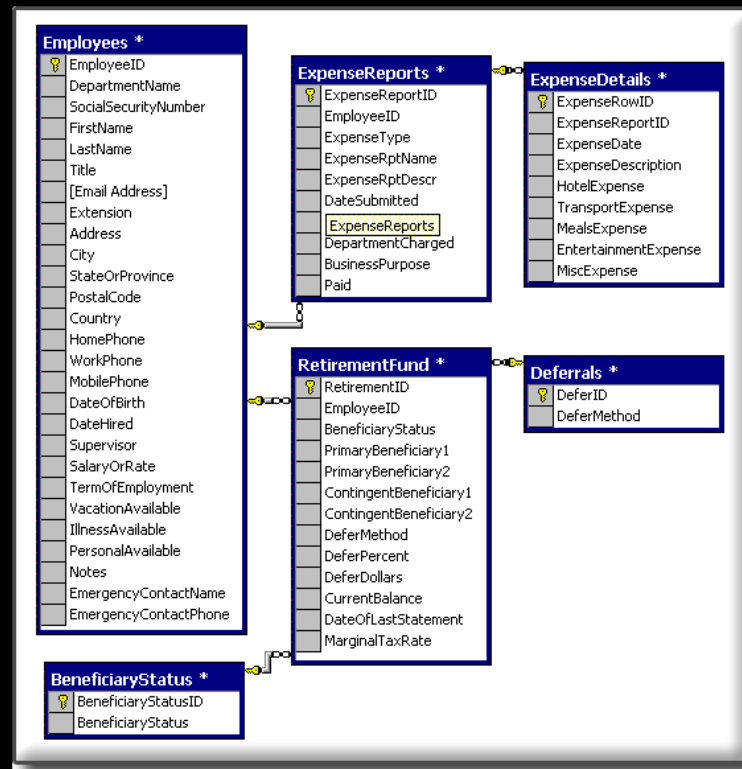
ID	Lname	Fname	Title	Add	City
1	Davolio	Nancy	Sales Representative	Apt. 2A	Seattle
2	Fuller	Andrew	Vice President, Sales	908 W. Capital Way	Tacoma
3	Buchanan	Steven	Sales Manager	14 Garrett Hill	London
4	Callahan	Laura	Inside Sales Coordinator	4726-11 th Ave. N.E.	Seattle

โครงสร้างของข้อมูล

❖ **ดาต้าเบส (Database) หรือฐานข้อมูล** คือที่รวมของไฟล์ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน

โดยใช้หลักการบางอย่างทำให้ข้อมูลไม่มีความซ้ำซ้อน และเรียกใช้งานได้ถูกต้องรวดเร็ว

ชนิดข้อมูล

- ค่าตรรกะ (Boolean values)

คือค่าทางตรรกศาสตร์ ซึ่งมีเพียงสองค่าคือ จริง กับ เท็จ

- จำนวนเต็ม (integers)

เลขที่ไม่มีเศษส่วน หรือทศนิยม เช่น 1 ,34, -29 เป็นต้น

○ จำนวนจริง (floating-point numbers)

หมายถึง จำนวนใดๆ รวมทั้งจำนวนเต็มและจำนวนที่มีเศษทศนิยม เช่น 41.55 และ -9.0477 เป็นต้น

○ ตัวอักษร (character)

หมายถึง ข้อมูลที่แทนด้วยกลุ่มของบิตซึ่งอาจเป็น 8 บิตหรือ (1 ไบต์) เช่น A

○ สายอักขระ (strings) หมายถึง กลุ่มตัวอักษรที่ประกอบขึ้นเป็นข้อความ มีความยาวตั้งแต่ 0 ตัวอักษรขึ้นไป ตัวอย่างเช่น ชื่อ สกุล เพศ ที่อยู่

○ วันที่และเวลา (date/time)

ข้อมูลที่แทนค่าวันที่และเวลา ซึ่งต่างจากสายอักขระที่ใช้แทนวันที่ เช่น “210799” หมายถึง วันที่ 21 กรกฎาคม 1999) วันที่และเวลา เป็นข้อมูลที่มีการตรวจสอบความถูกต้องในตัวของมันเอง

○ ไบนารี (binary)

หมายถึง ข้อมูลใดๆ ที่เก็บในคอมพิวเตอร์ อาจเป็นแฟ้มโปรแกรม หรือ รูปภาพ หรือวิดีโอ เป็นต้น

การประมวลผลเพิ่มข้อมูล

ลักษณะงานบางอย่างจำเป็นต้องอาศัยคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการประมวลผล เช่นงานที่ที่มีข้อมูลปริมาณมาก ทำซ้ำเป็นประจำ ต้องอาศัยเข้าแม่นยำถูกต้อง โดยลักษณะการประมวลผลทางคอมพิวเตอร์มีรูปแบบดังนี้

1. การประมวลผลแบบเชิงกลุ่ม (Batch Processing)
2. การประมวลผลแบบออนไลน์ (On-Line Processing)
3. การประมวลผลแบบแบ่งเวลา (Time Sharing Processing)
4. การประมวลผลแบบหลายโปรแกรม (Multi- Programming Processing)

1. การประมวลผลแบบเชิงกลุ่ม (Batch Processing)

เป็นการทำงานที่มีข้อมูลเกิดขึ้นแต่ยังไม่จำเป็นต้องประมวลผลในตอนนั้น จะรวบรวมข้อมูลไว้ก่อนจนได้จำนวนหนึ่ง แล้วจึงทำการประมวลผล ซึ่งกำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูล เช่น ทุกสิ้นวัน สัปดาห์ เดือน หรือ ทุกสิ้นปี

- นิยมใช้ในงานธนาคาร เพราะต้องมีการคิดเกี่ยวกับดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งต้องใช้เวลาในการสะสม เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี
- นิยมใช้ในสถาบันการศึกษา เพื่อใช้ในการบันทึกเกรดและพิมพ์ใบรายงานผลการเรียน (Transcripts)

2. การประมวลผลแบบออนไลน์ (On-Line Processing)

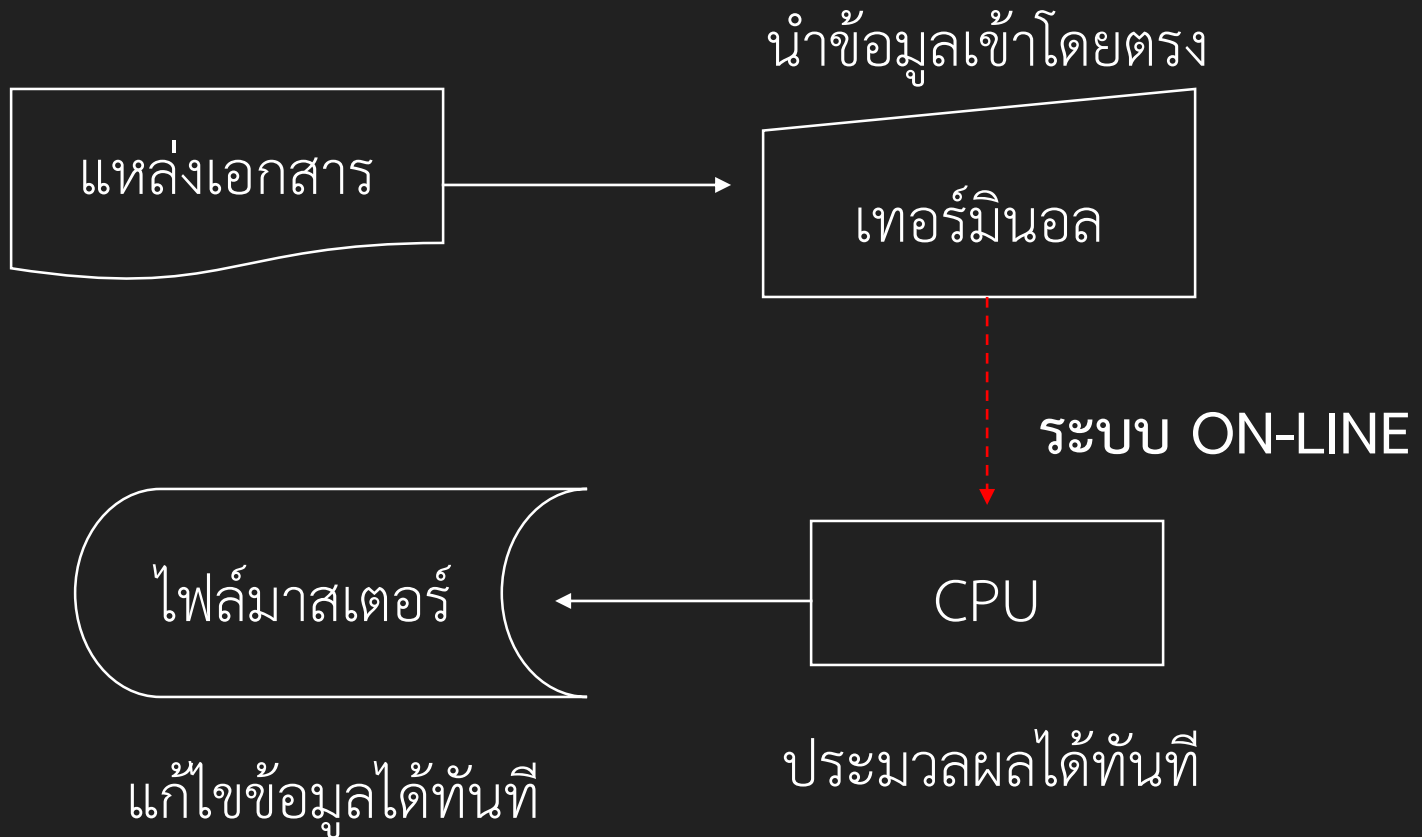
- เป็นการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องโดยตรงจากที่ใด ๆ ก็ได้ ที่มีอุปกรณ์บันทึกและ อุปกรณ์ป้อนข้อมูล (Online Terminal) โดยติดต่อกับหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) และเพิ่มข้อมูลหลัก โดยตรงจากเทอร์มินอล

- เป็นการประมวลผลข้อมูลทันที คือ เมื่อป้อนข้อมูลลงเครื่องแล้ว CPU จะมีการตอบสนองกลับมาอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ข้อมูลถูกต้องหรือทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

อุปกรณ์ที่นิยมใช้ติดต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้แก่ เทอร์มินอล

◆ นิยมนำไปใช้กับงานด้านการบริการให้แก่ลูกค้า เช่น

งานธนาคาร เช่นตรวจสอบยอดบัญชี งานโรงแรม เช่นหารายชื่อผู้จอง และงานธุรกิจสายการบิน เป็นต้น

3. การประมวลผลแบบแบ่งเวลา (Time Sharing Processing)

- เป็นระบบการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทำให้ผู้ใช้หลายๆคนสามารถทำงานโดยแบ่งเวลาการใช้หน่วยประมวลผลกลาง (CPU) เครื่องเดียวกัน โดยการผ่านเทอร์มินอล ผู้ใช้เทอร์มินอลแต่ละเครื่องจะได้รับการแบ่งเวลาการใช้ CPU ซึ่งเรียกว่า Time Slice

4. การประมวลผลแบบหลายโปรแกรม (Multi- Programming Processing)

เป็นความสามารถของระบบที่มี CPU เพียงตัวเดียว แต่อาศัยการสลับโปรแกรม เข้ามาทำงาน จึงดูเหมือนว่ามีหลายโปรแกรมงานไปพร้อม ๆ กัน (ณ เวลาใดเวลาหนึ่งจะมีเพียงคำสั่งเดียวเท่านั้นที่ได้ใช้งาน CPU)

วัตถุประสงค์การประมวลผลข้อมูล

- เพื่อช่วยในการจัดระบบของข้อมูลให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
- ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำงาน โดยนำเอาคอมพิวเตอร์มาช่วย
- ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
  - งานสามารถเสร็จเร็วทันตามเวลาที่ต้องการ
  - สามารถทำการปรับปรุงแก้ไขงานได้
  - งานที่ได้มักจะถูกต้องเสมอและช่วยในการคำนวณงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้
  - สามารถเก็บงานไว้ได้โดยบันทึกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์

ขั้นตอนในการประมวลผล

1. เตรียมข้อมูล (Input) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อรอประมวลผล งาน Coding การตรวจสอบความถูกต้อง การแยกประเภท การจัดเก็บ บันทึกลงสื่อ
2. การประมวลผล (Processing)
3. การนำเสนอผลลัพธ์ (Output)

การจัดการฐานข้อมูล

1. การประมวลผลในระบบสารสนเทศ
2. ระบบจัดการฐานข้อมูล
(Database Management System : DBMS)

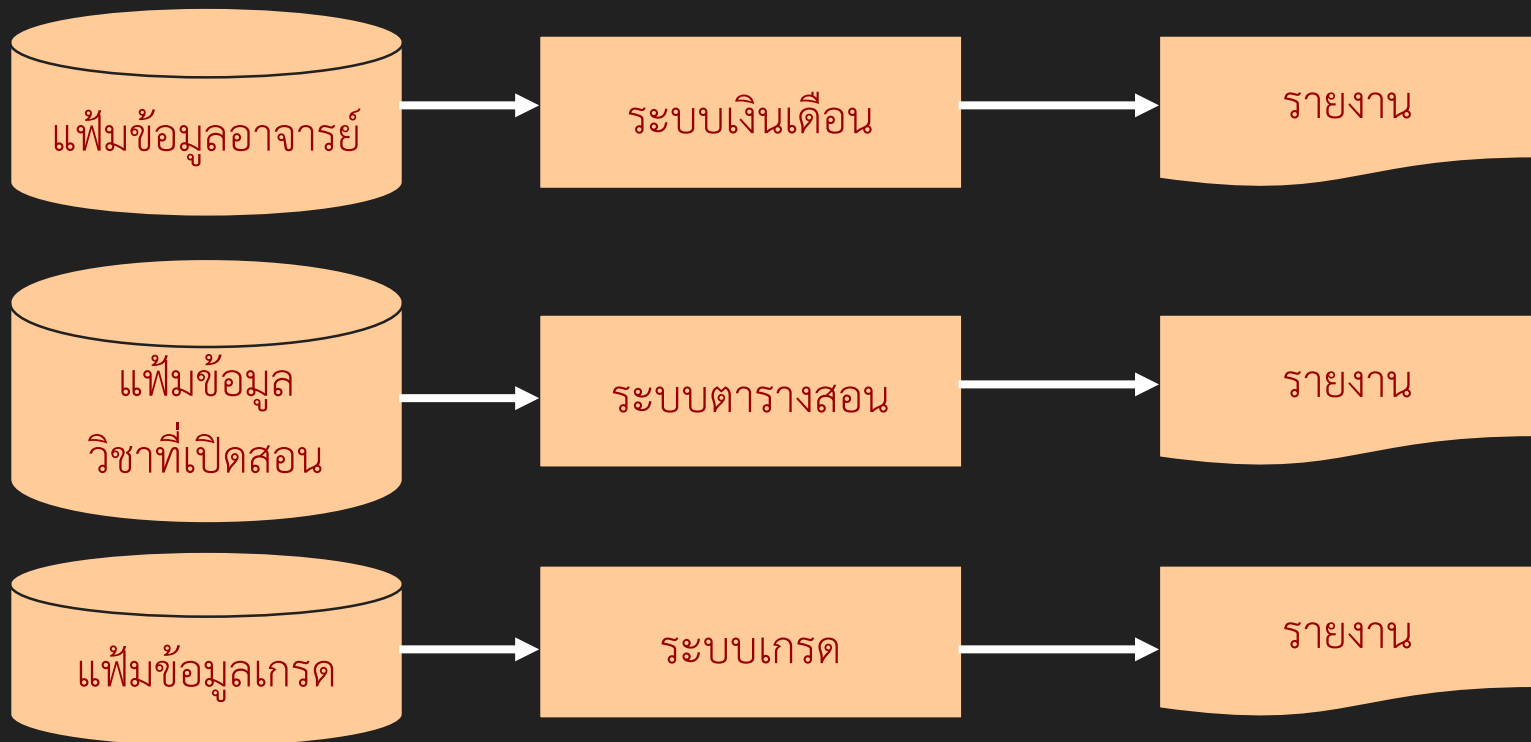
ระบบการประมวลผลเพิ่มข้อมูล

เพิ่มข้อมูลที่แยกจากกันและจะเรียกว่าเป็นระบบการประมวลผลเพิ่มข้อมูล

ลักษณะการจัดการข้อมูลแบบเพิ่มข้อมูล

เป็นการจัดเก็บข้อมูลในลักษณะเพิ่มข้อมูลที่อิสระจากกัน

ข้อดีของการประมวลผลในระบบเพิ่มข้อมูล

- 1) การประมวลผลข้อมูลทำได้อย่างรวดเร็ว ค่าลงทุนในเบื้องต้นจะต่ำ
- 2) โปรแกรมประยุกต์แต่ละโปรแกรมสามารถควบคุมการใช้ข้อมูลในเพิ่มข้อมูลของตนเองได้

ข้อเสียของการจัดการข้อมูลแบบเพิ่มข้อมูล

1. เกิดความขัดแย้งของข้อมูลได้
2. เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล
3. สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บข้อมูล
4. ไม่มีการใช้ข้อมูลร่วมกัน ทำให้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลทำได้ยาก
ข้อมูลไม่มีความน่าเชื่อถือ
5. ไม่มีผู้ควบคุมหรือรับผิดชอบระบบทั้งหมด
6. ความขึ้นต่อกัน (Dependency)

ระบบการประมวลผลฐานข้อมูล

ความหมายของฐานข้อมูล

😊 ฐานข้อมูล (database) หมายถึง กลุ่มของข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมไว้ โดยมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยไม่ได้บังคับว่าข้อมูลทั้งหมดจะต้องจัดเก็บไว้ในแฟ้มเดียวกัน หรือแยกเก็บหลาย ๆ แฟ้ม

😊 ฐานข้อมูล (Database) หมายถึง ประกอบด้วยรายละเอียดข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้งกันซึ่งจะถูกนำมาใช้งานในด้านต่างๆ โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกจัดเก็บไว้ให้เป็นศูนย์กลางอย่างมีระบบ ซึ่งสามารถเรียกใช้งานร่วมกันได้ เพื่อประโยชน์ในการจัดการและการเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แฟ้มเงินเดือน

แฟ้มบัญชี

แฟ้มสินค้าคงคลัง

ระบบจัดการ
ฐานข้อมูล

โปรแกรม
คำนวณเงินเดือน

โปรแกรม
จัดทำบัญชี

โปรแกรม
สินค้าคงคลัง

1. หลีกเลี่ยงความขัดแย้งของข้อมูลได้

ข้อมูลบางชุดที่อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลอาจมีปรากฏอยู่หลาย ๆ แห่ง ถ้ามีการแก้ไขข้อมูลอาจทำให้มี

มีการแก้ไขไม่ทุกแฟ้มข้อมูลส่งผลให้ข้อมูลขัดแย้งกันเอง

ฐานข้อมูลพนักงาน

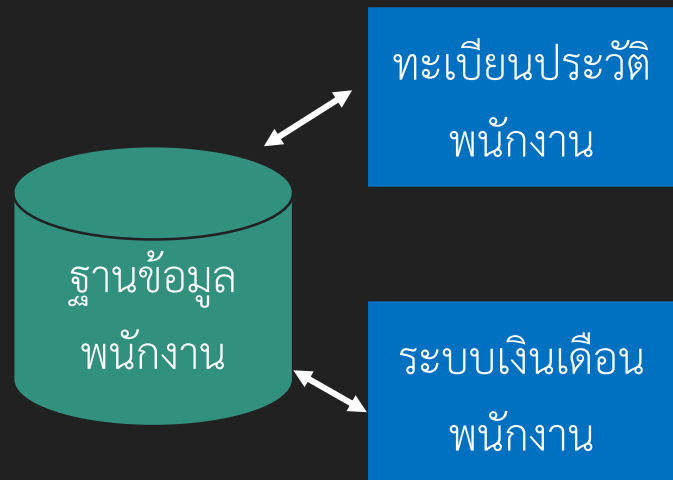

ฐานข้อมูลเงินเดือน

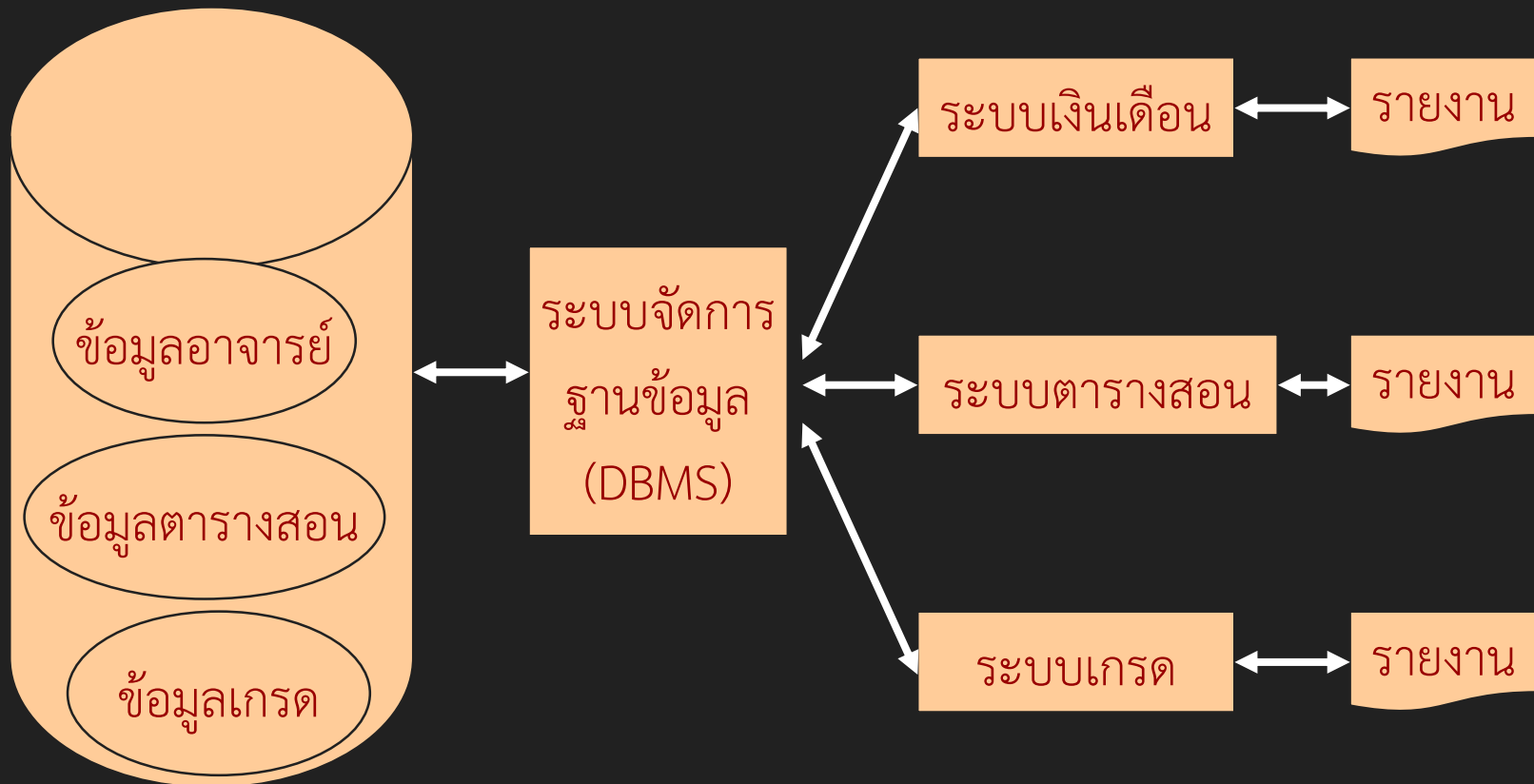
เมื่อข้อมูลพนักงาน
เปลี่ยนไปจะทำให้
เกิดความขัดแย้ง
ของข้อมูล

การทำงานแบบแฟ้มข้อมูล

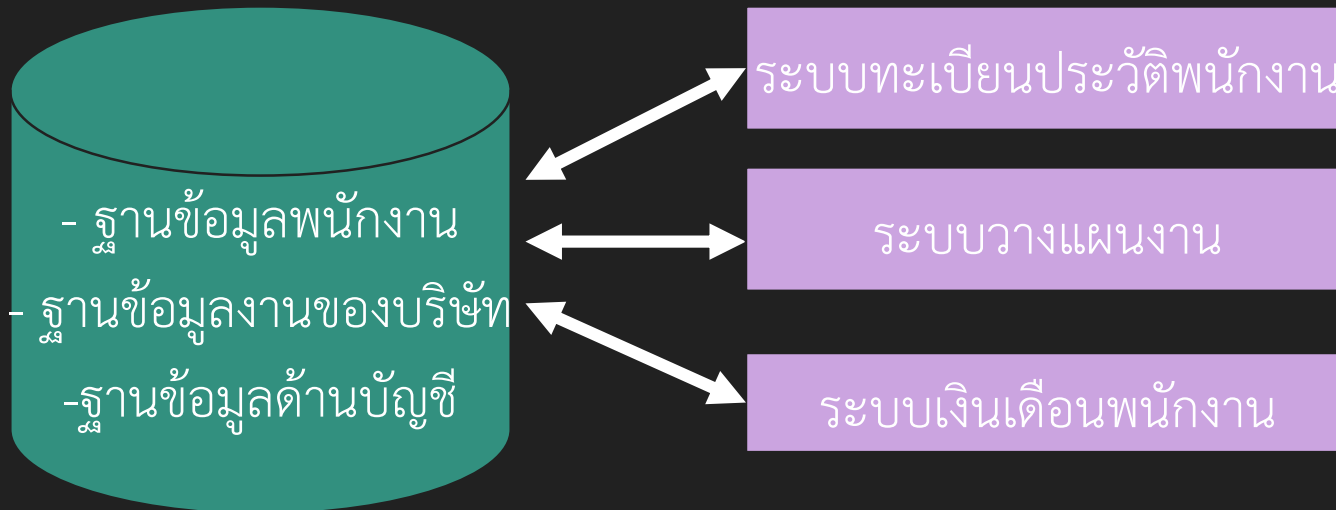
การทำงานแบบฐานข้อมูล

แก้ไขข้อเสียของแฟ้มข้อมูลโดยใช้ระบบฐานข้อมูล

2. สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้

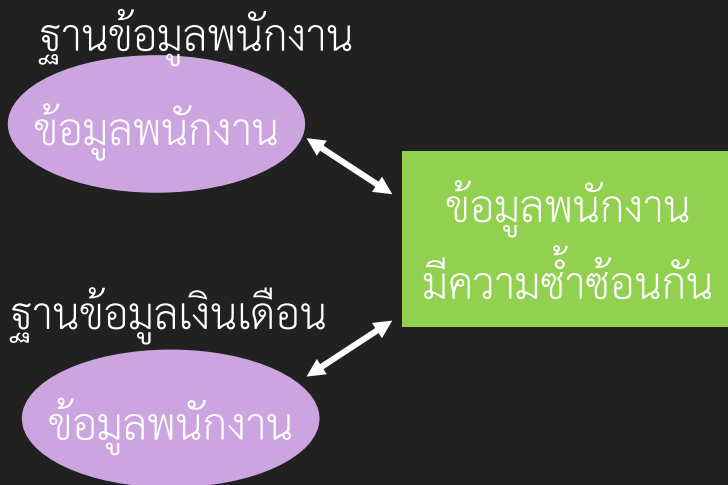
เนื่องจากในระบบฐานข้อมูลจะเป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทุกอย่างไว้
ผู้ใช้แต่ละคนจึงสามารถที่จะใช้ข้อมูลในระบบได้ทุกข้อมูล

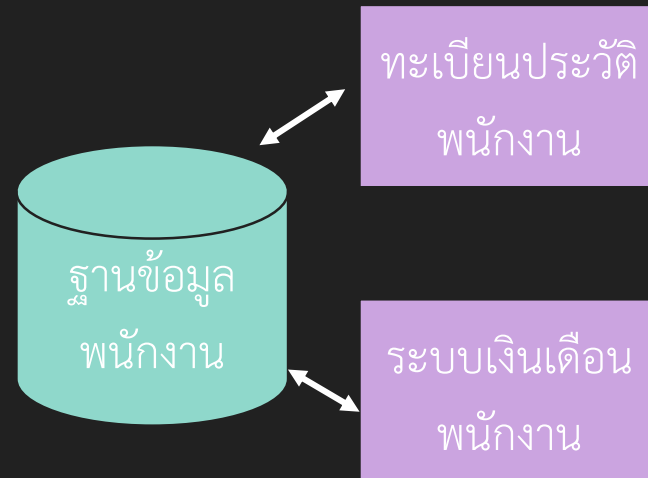
3. ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลได้

ข้อมูลบางชุดที่อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลอาจมีปรากฏอยู่หลาย ๆ แห่ง เพราะมีผู้ใช้ข้อมูลชุดนี้หลายคนเมื่อใช้ระบบฐานข้อมูลแล้วจะช่วยให้ความซ้ำซ้อนของข้อมูลลดน้อยลง เช่น

ข้อมูลอยู่ในแฟ้มข้อมูลของผู้ใช้หลายคน ผู้ใช้แต่ละคนจะมีแฟ้มข้อมูลเป็นของตนเอง

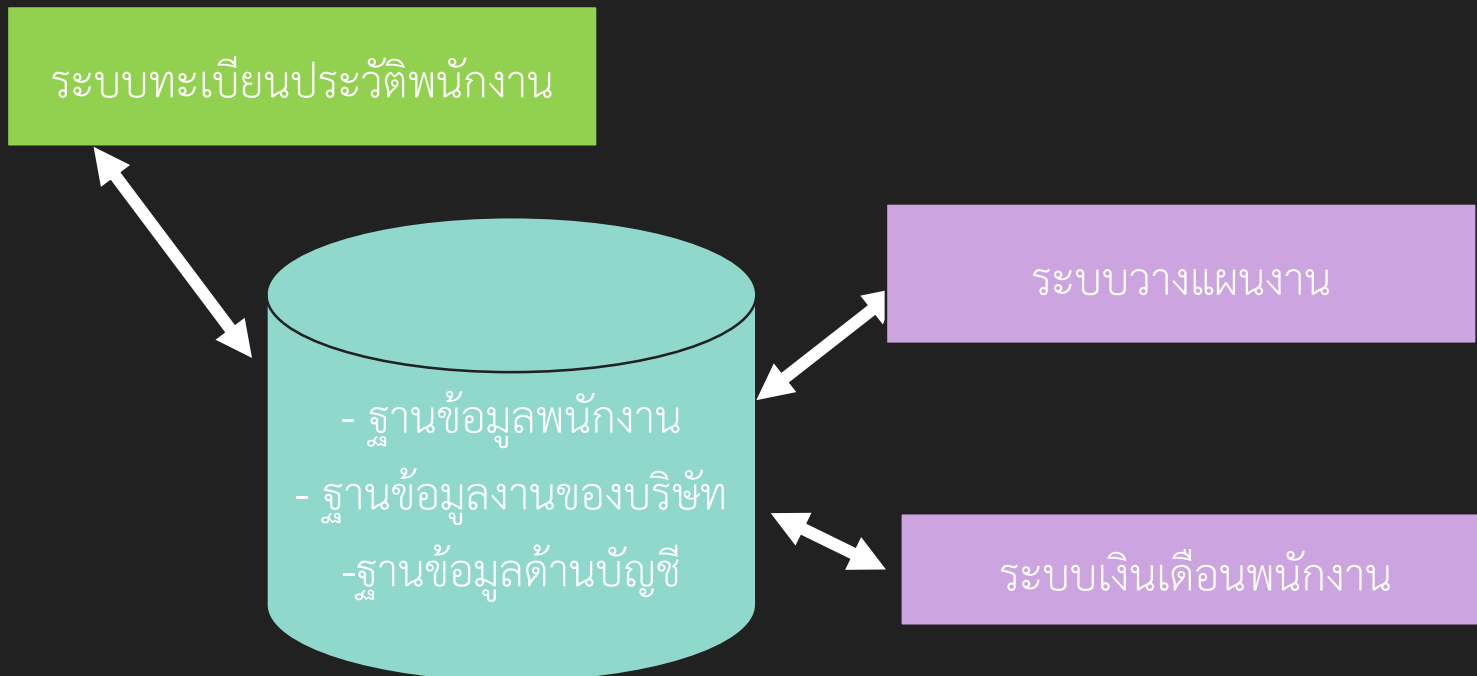
การทำงานแบบแฟ้มข้อมูล

การทำงานแบบฐานข้อมูล

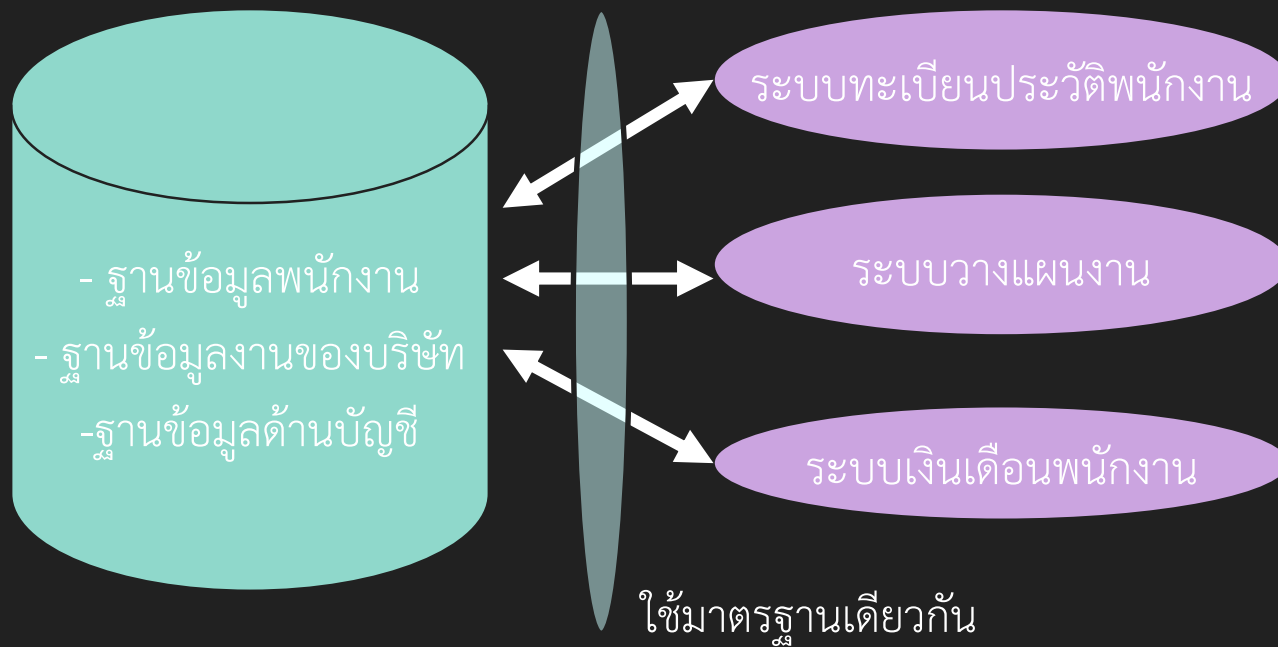
4. รักษาความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูล

เนื่องจากฐานข้อมูลมีเพียงฐานข้อมูลเดียว ในกรณีที่มีข้อมูลชุดเดียวกันปรากฏอยู่หลายแห่งในฐานข้อมูล ข้อมูลเหล่านี้จะต้องตรงกัน ถ้ามีการแก้ไขข้อมูลนี้ทุก ๆ แห่งที่ข้อมูลปรากฏอยู่จะแก้ไขให้ถูกต้องตามกันหมดโดยอัตโนมัติด้วยระบบจัดการฐานข้อมูล

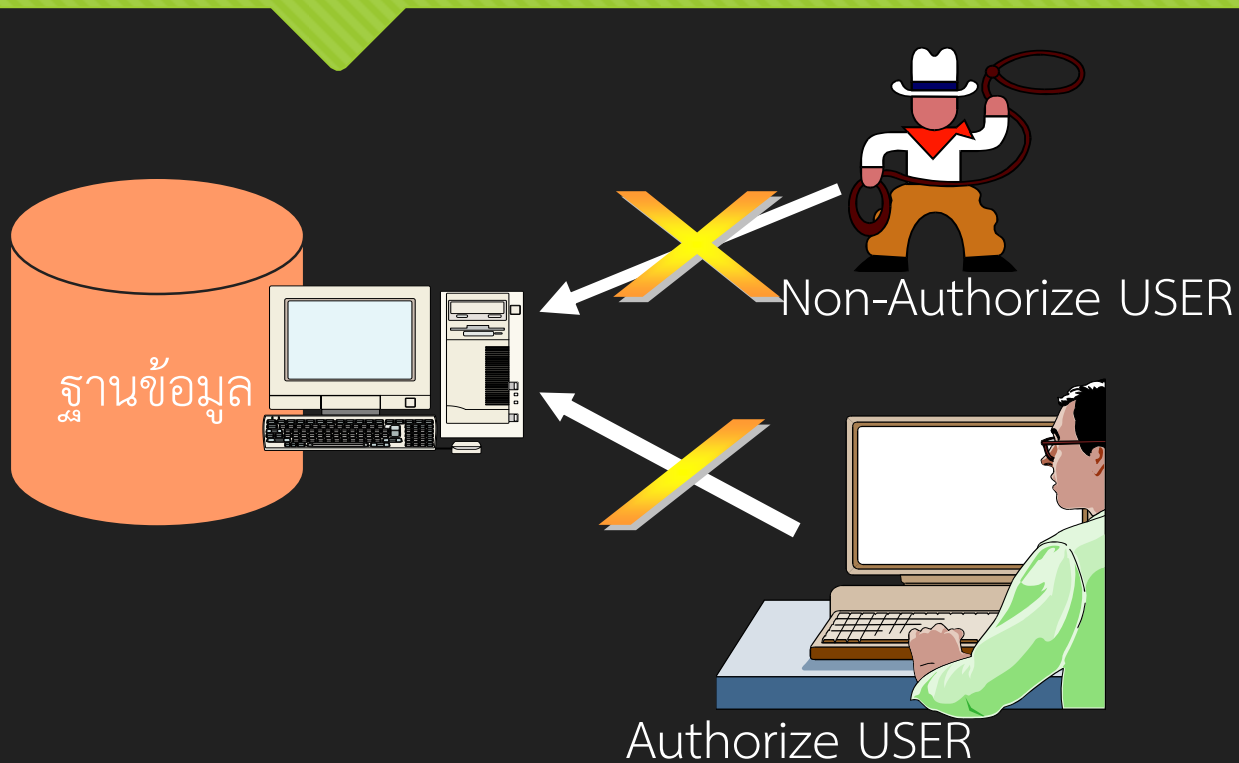

5. สามารถกำหนดความเป็นมาตรฐานเดียวกัน

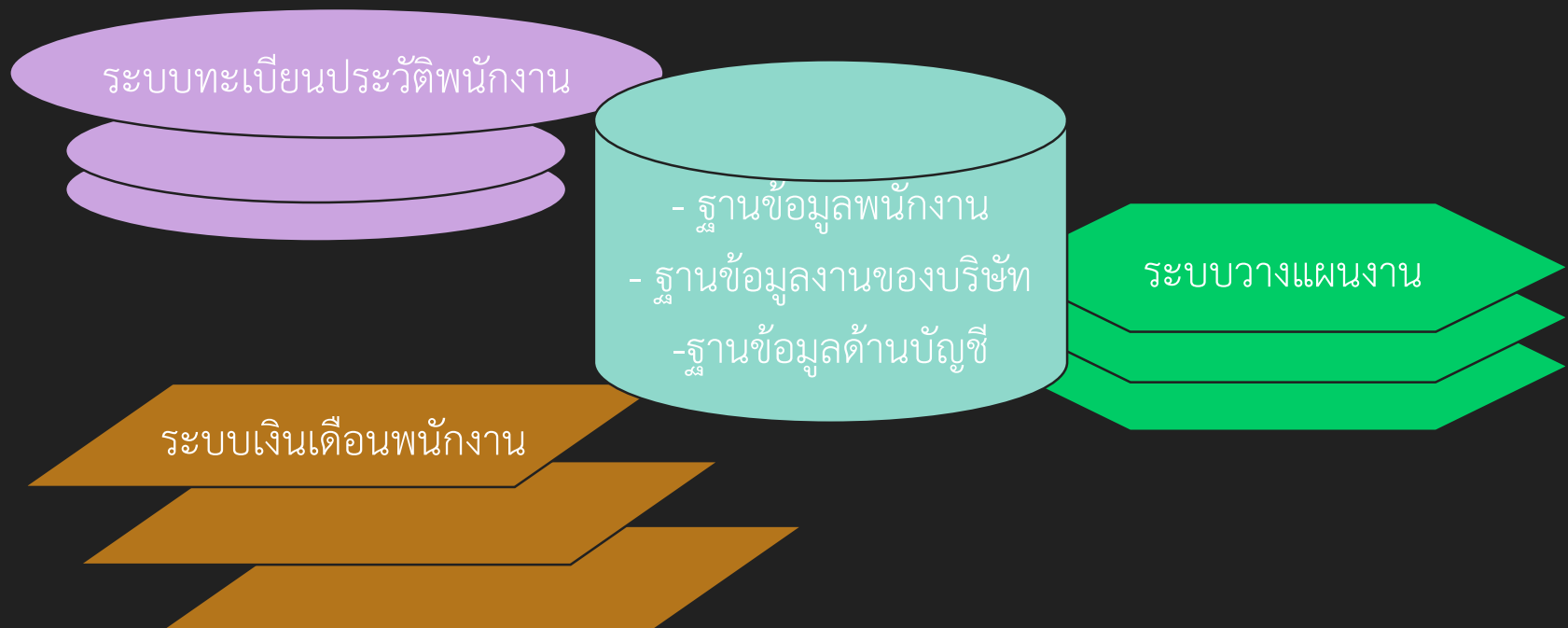
6. สามารถกำหนดระบบรักษาความปลอดภัยได้

การป้องกันและรักษาความปลอดภัยกับข้อมูลระบบ ฐานข้อมูลจะให้เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์เข้าไปใช้ฐานข้อมูลได้ เรียกว่ามีสิทธิส่วนบุคคล (privacy) ซึ่งก่อให้เกิดความปลอดภัย (security) ของข้อมูลด้วย

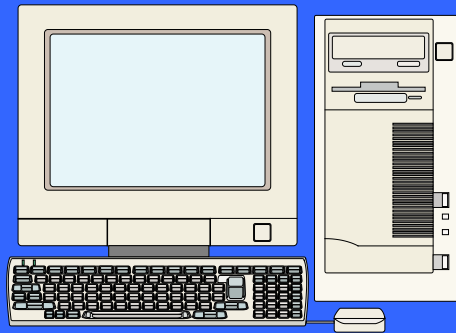
6. มีความเป็นอิสระของข้อมูลและโปรแกรม

เมื่อผู้ใช้ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับโปรแกรมที่เขียนขึ้นมา จะสามารถสร้างข้อมูลนั้นขึ้นมาใช้ใหม่ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อระบบฐานข้อมูลเพราะข้อมูลที่ผู้ใช้นำมาประยุกต์ใช้ใหม่นั้นจะไม่กระทบต่อโครงสร้างที่แท้จริงของการจัดเก็บข้อมูล

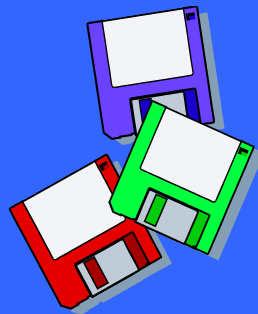

2. ข้อเสียของการมีระบบฐานข้อมูล

1. มีต้นทุนสูง

Hardware

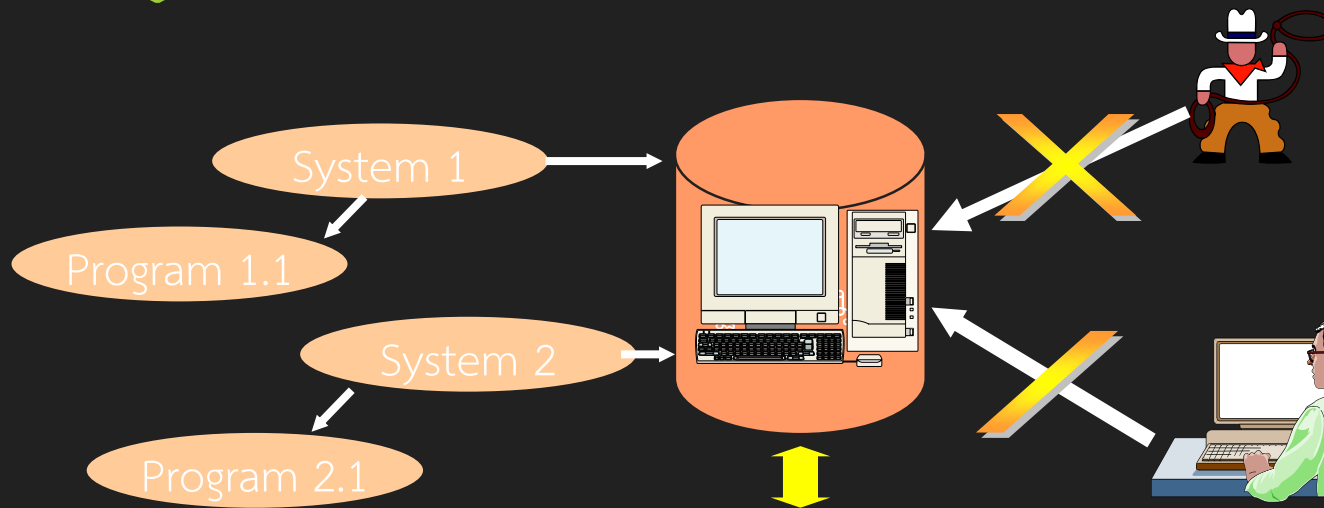
Software

บุคลากร

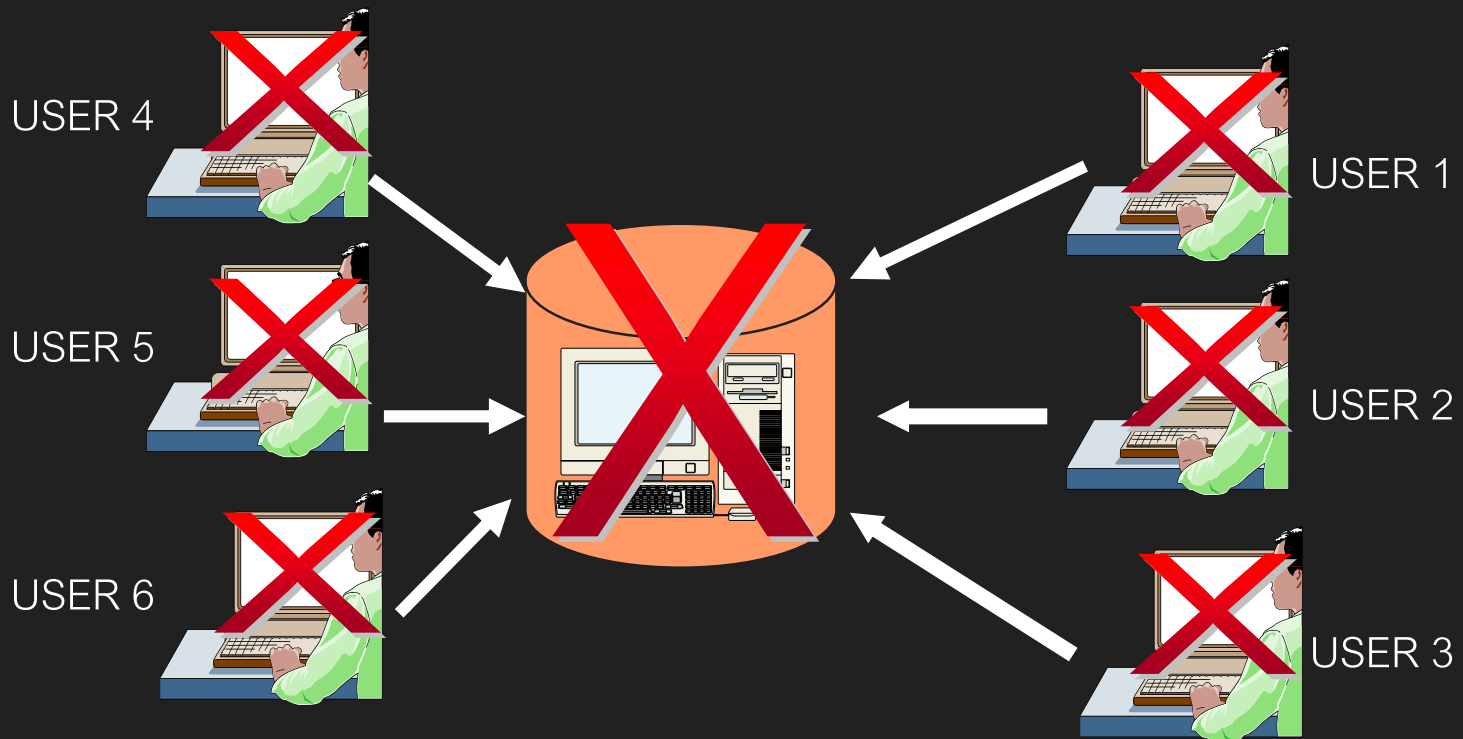

2. มีความซับซ้อน

ID	NAME	ADDRESS	Telephone
1	Somchai	15/548	01-9574126
2	Monton	17/54	02-985-6574
3	Ladawan	58/574	01-900-5742

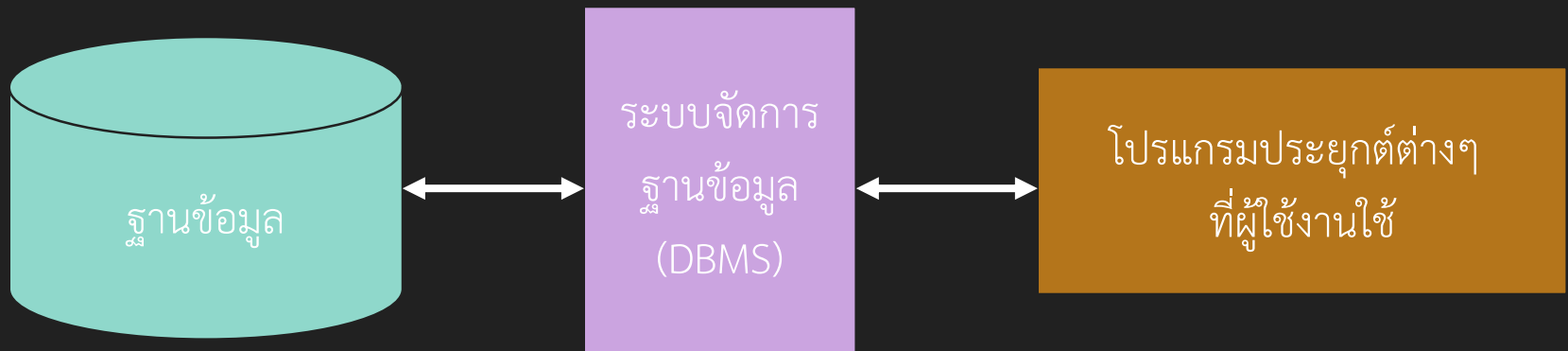
3. เสี่ยงต่อการหยุดชะงักของระบบ

ระบบการจัดการฐานข้อมูล (DBMS)

หมายถึง โปรแกรมที่ทำหน้าที่จัดการข้อมูลในฐานข้อมูล ทั้งการสร้าง, การเรียกใช้งาน, การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และยังคงควบคุมระบบรักษาความปลอดภัยของฐานข้อมูลอีกด้วย

โดยระบบจัดการฐานข้อมูลจะเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ใช้งาน โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ กับระบบฐานข้อมูลที่ติดต่อกันอยู่

ส่วนประกอบของการจัดการฐานข้อมูล : DBMS

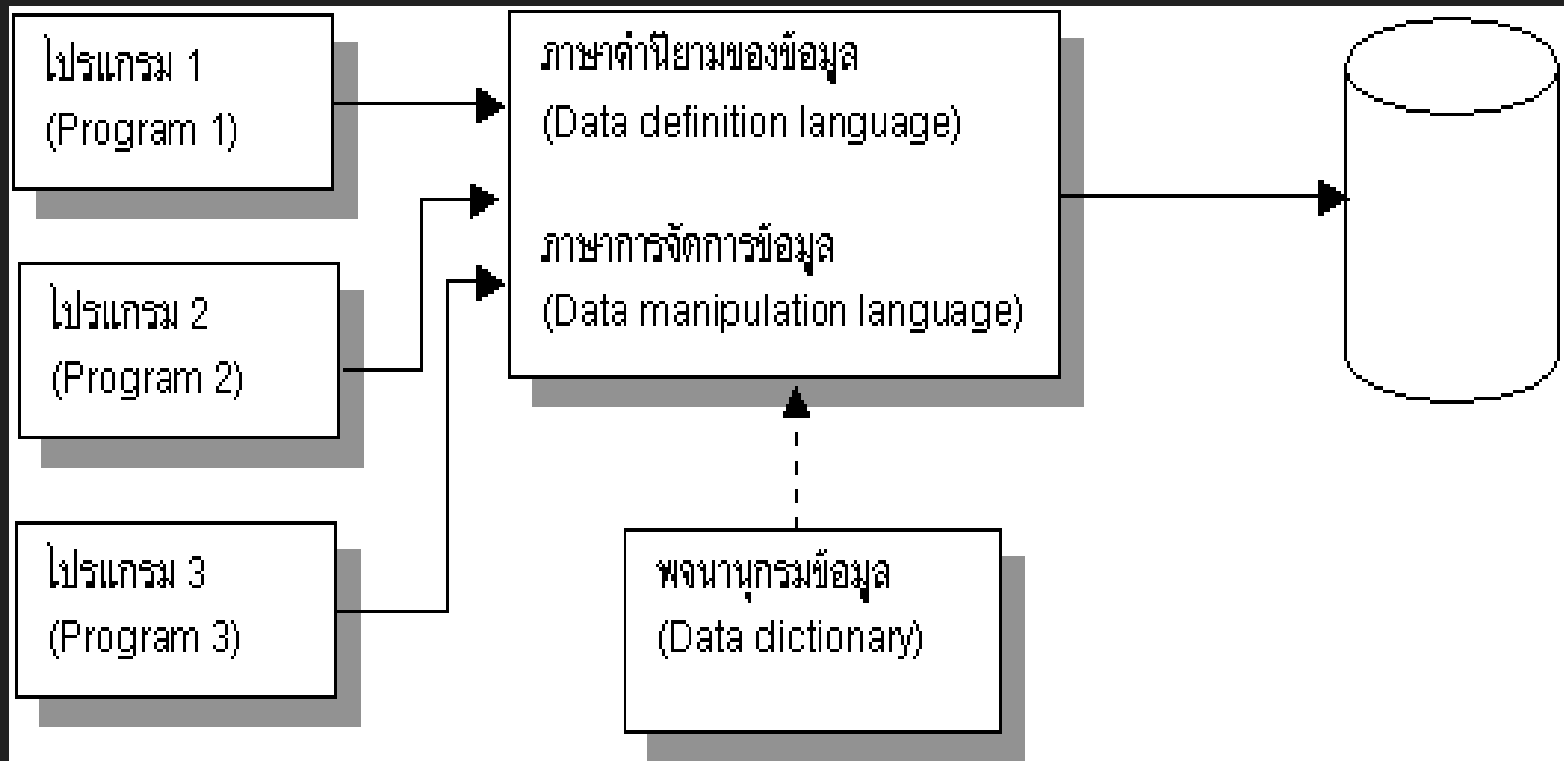
ระบบการจัดการฐานข้อมูล จะมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนได้แก่

- ❶ ภาษาคำนิยามของข้อมูล [Data Definition Language (DDL)]
ในส่วนนี้จะกล่าวถึงว่าแต่ละส่วนจะประกอบด้วยอะไรบ้าง
- ❷ ภาษาการจัดการข้อมูล [Data Manipulation Language (DML)]
เป็นภาษาเฉพาะที่ใช้ในการจัดการระบบฐานข้อมูล
- ❸ พจนานุกรม (Data Dictionary)
เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บและการจัดข้อมูลเพื่อสำหรับการบำรุงรักษาข้อมูล

โปรแกรมประยุกต์

ระบบการจัดการฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล

1

ภาษาคำนิยามของข้อมูล [Data Definition Language (DDL)]

หมายถึง คำสั่งที่ใช้กำหนดโครงสร้างข้อมูล (Data Definition Language)

คำสั่งในนี้ใช้สำหรับสร้าง ลบ หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของตาราง มีคำสั่ง 3

คำสั่ง

คำสั่ง **CREATE** เป็นคำสั่งที่ใช้สร้างตารางขึ้นมาโดยกำหนดชื่อของตารางกำหนดโครงสร้างของตารางว่ามีคอลัมน์อะไรบ้าง

คำสั่ง **ALTER** หลังจากสร้างตารางขึ้นมาแล้วถ้าเราต้องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตาราง

คำสั่ง **DROP** ใช้ลบตารางที่ไม่ต้องการออกจากระบบฐานข้อมูล

② ภาษาการจัดการข้อมูล [Data Manipulation Language (DML)]

เป็นภาษาเฉพาะที่ใช้ในการจัดการระบบฐานข้อมูล เพื่อจัดการข้อมูลในฐานข้อมูลภาษานี้มักจะประกอบด้วย คำ สิ่งที่อนุญาตให้ผู้ใช้สามารถสร้างโปรแกรมพิเศษขึ้นมา รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ ในปัจจุบันที่นิยมใช้ ได้แก่

ภาษา SQL (Structure Query Language)

คำสั่งที่ใช้จัดการข้อมูล เป็นกลุ่มคำสั่งที่มีการใช้งานมากที่สุดได้แก่

2 ภาษาการจัดการข้อมูล [Data Manipulation Language (DML)]

(ต่อ)

คำสั่ง	ความหมาย
Select	ใช้ในการค้นหาตารางข้อมูลที่ต้องการขึ้นมาใช้งาน
Add	การเพิ่มฐานข้อมูลใหม่เข้าไปในระบบฐานข้อมูล
Insert	การเพิ่มข้อมูลใหม่เข้าไปเก็บไว้ในฐานข้อมูล
Update	การปรับปรุง แก้ไข ข้อมูลในฐานข้อมูล
Delete	การลบข้อมูลที่ต้องการในฐานข้อมูล
Retrieve	การค้นหาข้อมูลในฐานข้อมูล
Remove	การลบฐานข้อมูล

3 พจนานุกรม (Data Dictionary)

พจนานุกรมข้อมูล (Data dictionary) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บ จัดการข้อมูล และการบำรุงรักษาในฐานข้อมูล

โดยพจนานุกรมจะมีการกำหนดชื่อของสิ่งต่าง ๆ (Entity) และ ระบุไว้ในโปรแกรมฐานข้อมูล เช่น ชื่อของฟิลด์ ชื่อของโปรแกรมที่ใช้ รายละเอียดของข้อมูล ผู้มีสิทธิ์ใช้ และผู้ที่รับผิดชอบ ตัวอย่าง

ชื่อสดมภ์	ชื่อตารางความสัมพันธ์	ประเภทข้อมูล	ขนาดความยาว
รหัสสมาชิก	สมาชิก	อักขระ	7
ชื่อ สกุลสมาชิก	สมาชิก	อักขระ	30
ชั้นเรียน	สมาชิก	อักขระ	6
จำนวนหนังสือที่ยืมได้	สมาชิก	อักขระ	1

ชื่อตาราง

Employee

ชื่อของคอลัมน์ที่ใช้
ในการจัดเก็บข้อมูล
ในการทำงานจริง
เราจะไม่ใส่วงเล็บ
อธิบายอย่างนี้

E_no (รหัสพนักงาน)	ตัวหนังสือ
E_name (ชื่อพนักงาน)	ตัวหนังสือ
E_Last (นามสกุลพนักงาน)	ตัวหนังสือ
Department (ชื่อแผนก)	ตัวหนังสือ
Position (ตำแหน่ง)	ตัวหนังสือ
Salary (เงินเดือน)	ตัวเลข

ประเภทของคอลัมน์
ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล
ในการทำงานจริงเรา
จะแทน ตัวเลขด้วย NUMBER
และ ตัวหนังสือด้วย CHAR()
หรือ VARCHAR2()

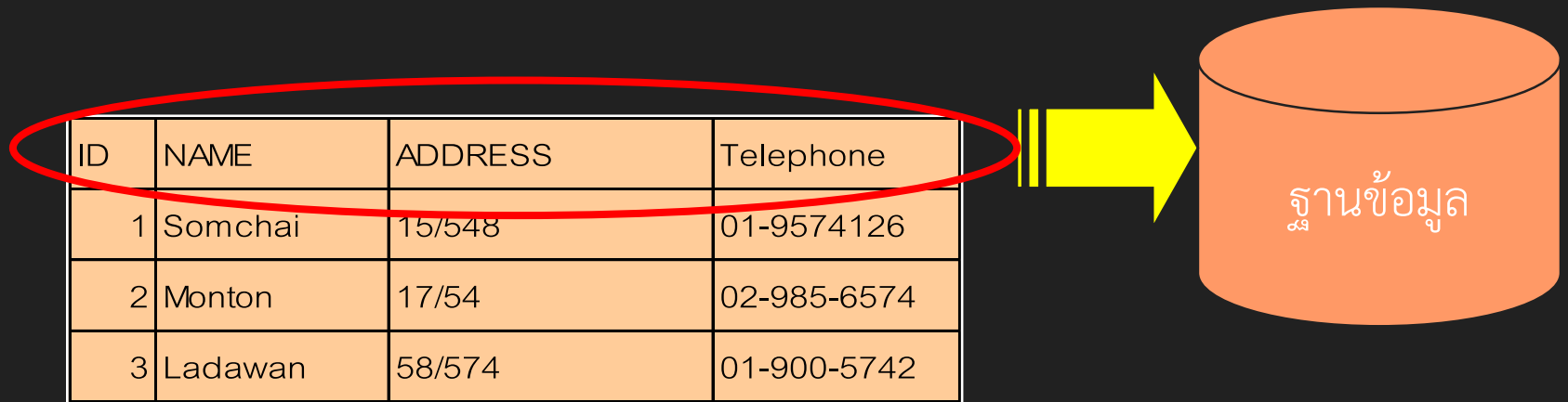
การจัดการฐานข้อมูล (Database Management System : DBMS)

หน้าที่ของการจัดการฐานข้อมูล

ผู้ใช้ระบบไม่จำเป็นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับรายละเอียดและขั้นตอนของการจัดการข้อมูลที่เกิดขึ้น เนื่องจากระบบสารสนเทศในปัจจุบันถูกพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน โดยที่ระบบจัดการการฐานข้อมูลจะถูกพัฒนาขึ้นมาให้ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ช่วยกำหนดและเก็บโครงสร้างฐานข้อมูล (Define and Store Database Structure)

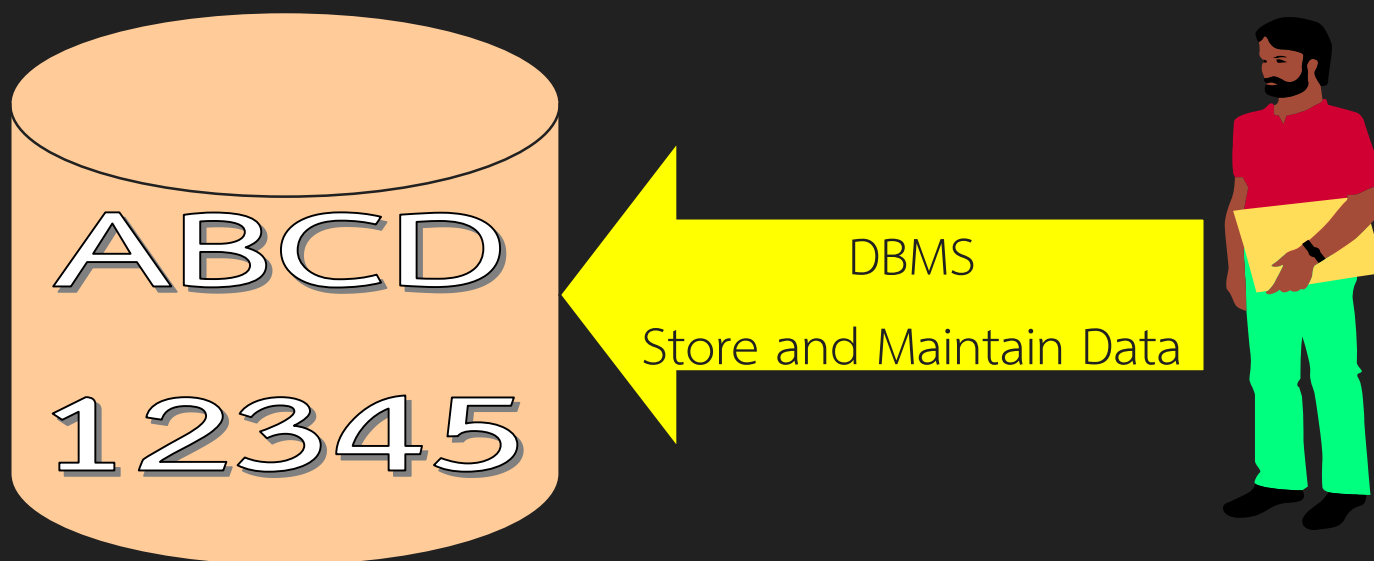

2. การบรรจุข้อมูลลงฐานข้อมูล (Load Database)

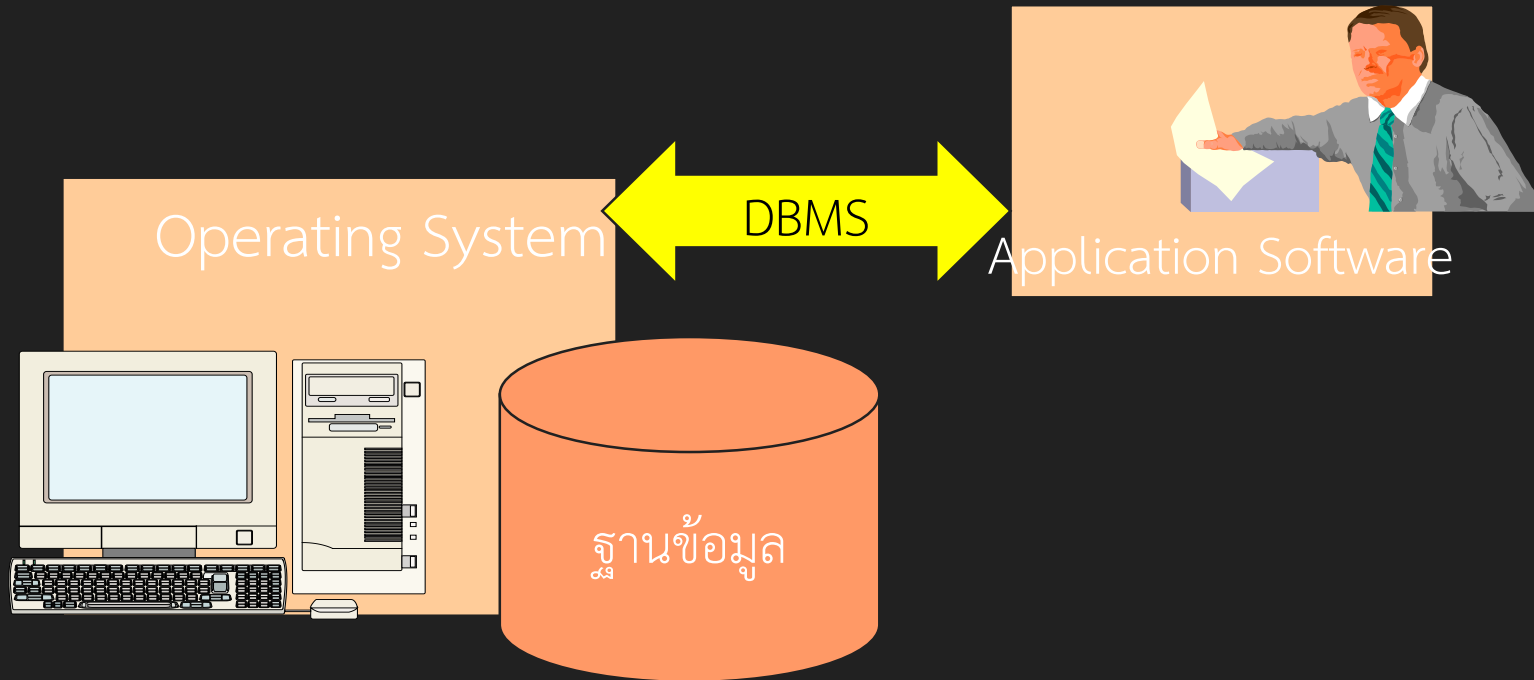
ID	NAME	ADDRESS	Telephone
1	Somchai	15/548	01-9574126
2	Monton	17/54	02-985-6574
3	Ladawan	58/574	01-900-5742

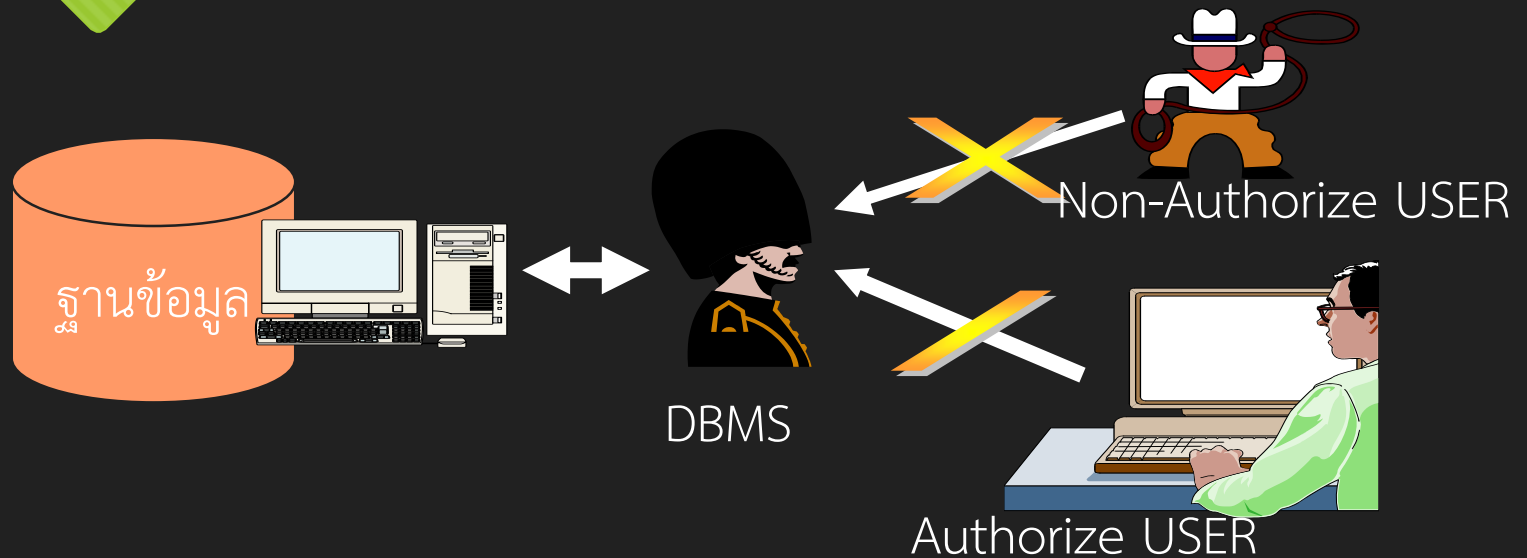
3. เก็บและดูแลข้อมูล (Store and Maintain Data)

4. ประสานงานกับระบบปฏิบัติการ (Operating System)

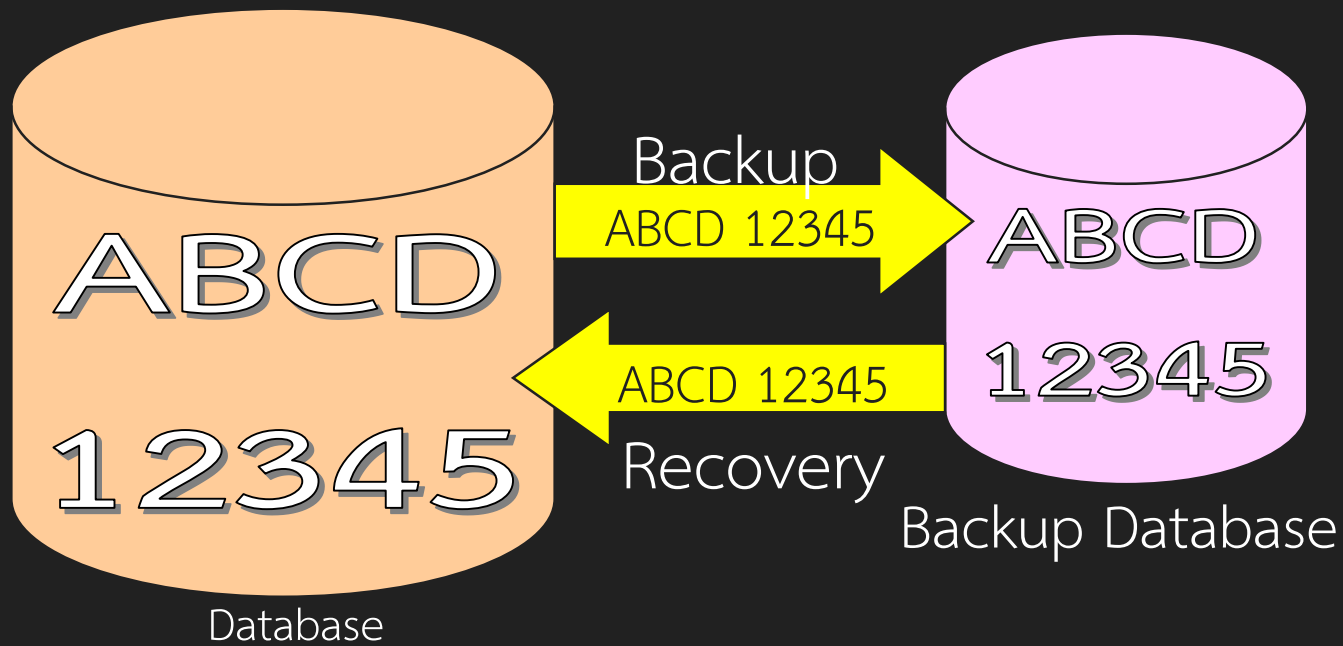

5. ช่วยควบคุมความปลอดภัย (Security Control)

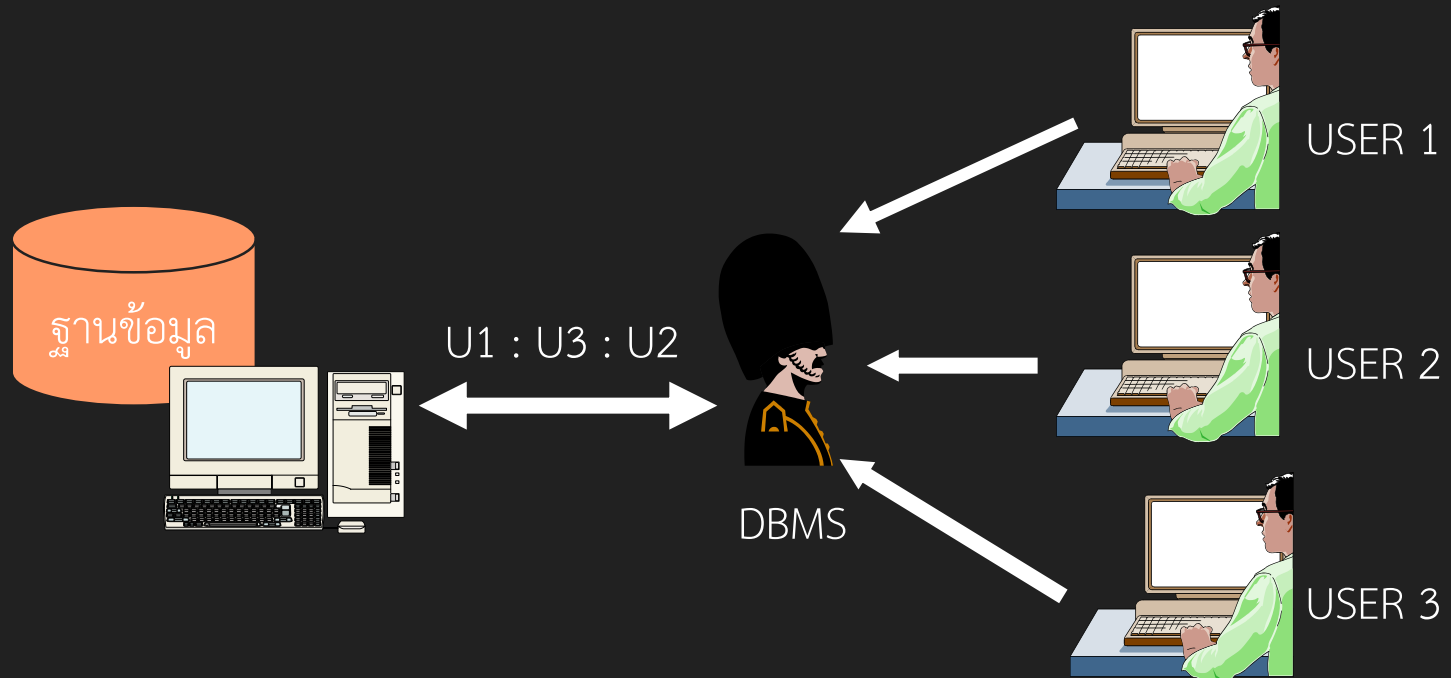

ควบคุมความปลอดภัยของข้อมูลมิให้ถูกจารกรรม ก่อการร้าย สูญหาย หรือถูกทำลายโดยไม่ตั้งใจ

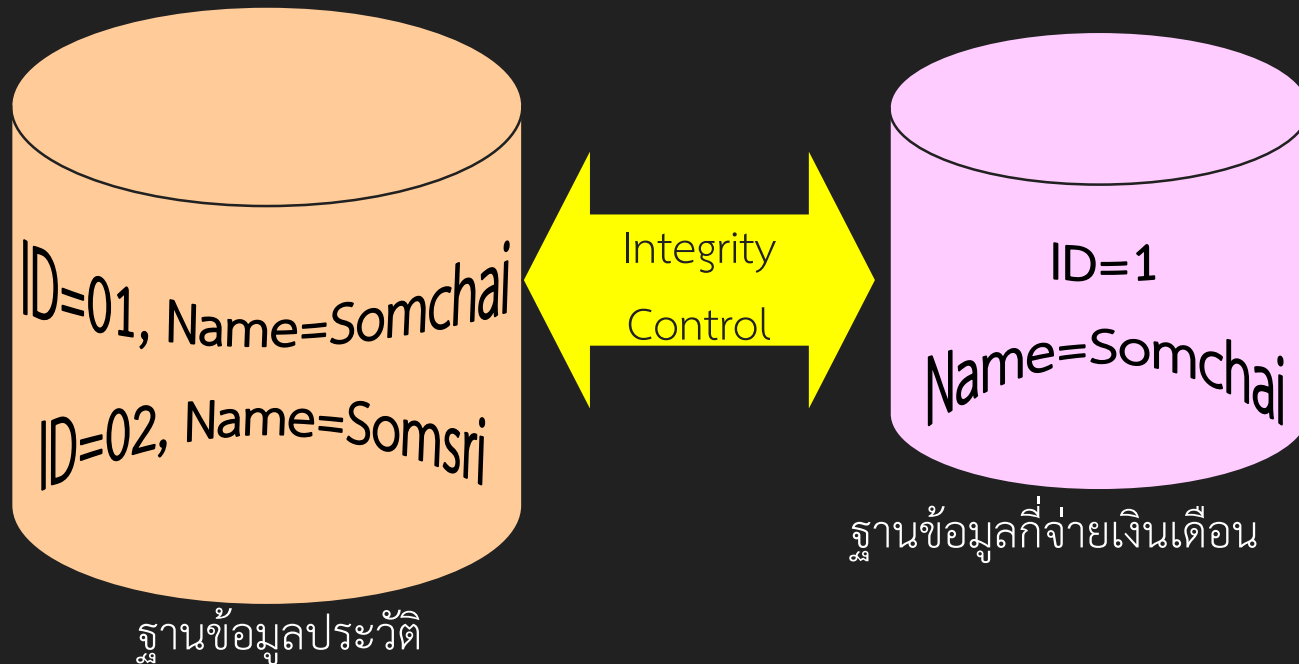
6. การจัดทำข้อมูลสำรองและการกู้ (Backup and Recovery)

7. ควบคุมการใช้งานพร้อมกันของผู้ใช้ในระบบ (Concurrency Control)

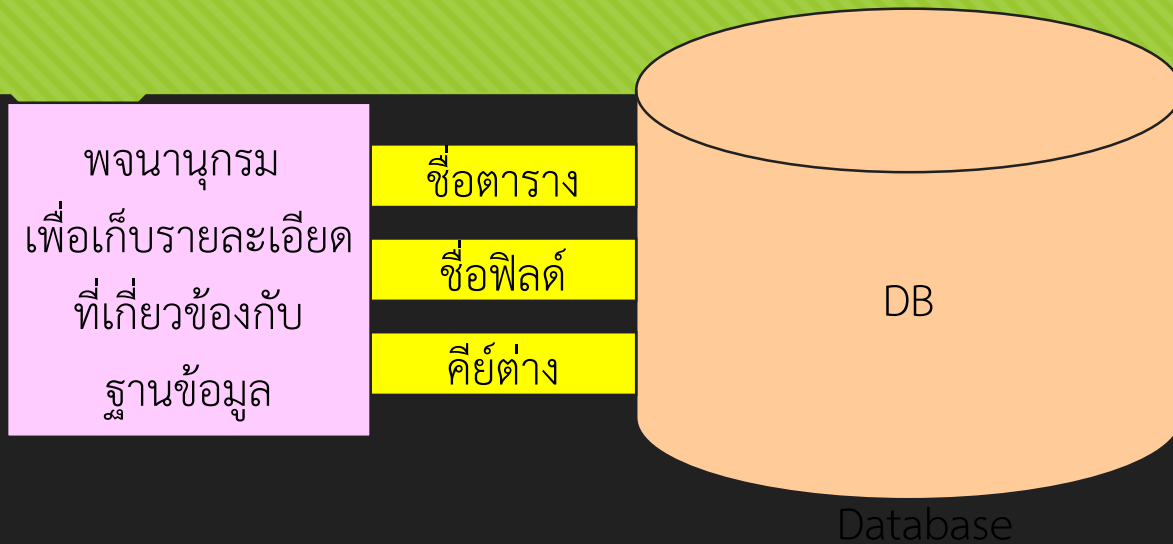

8. ควบคุมความบูรณภาพของข้อมูล (Integrity Control)

9. ทำหน้าที่จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)

จัดทำพจนานุกรมข้อมูล DBMS ต้องสนับสนุนข้อมูล คือ ต้องมีการเก็บคำอธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างของฐานข้อมูลที่เก็บอยู่ในฐานข้อมูลที่เรียกว่าพจนานุกรมข้อมูลซึ่งจะอธิบายรายละเอียดของข้อมูลที่เก็บอยู่ในฐานข้อมูล

การบริหารระบบฐานข้อมูล (Database Administration)

การบริหารฐานข้อมูล จะครอบคลุมไปถึงเทคนิคการปฏิบัติในการจัดการฐานข้อมูลทั้งเชิงตรรกะและเชิงกายภาพ การออกแบบ การปรับปรุง การใช้ งาน และดูแลรักษาระบบฐานข้อมูลให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ที่หลากหลายเข้ามาทำงานร่วมกัน เพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

❶ การบริหารข้อมูล (Data Administration) จะต้องได้รับการสนับสนุน ด้านการจัดการและวางแผนสารสนเทศจากผู้บริหาร

❷ การวางแผนและวิธีการสร้างแบบจำลอง (Data planning and Modeling Methodology) เมื่อตกลงจะใช้ระบบฐานข้อมูล จะต้องมีการสำรวจความต้องการของทุกหน่วยงานก่อน เพื่อประเมินงบประมาณ

③ การจัดการและเทคโนโลยีฐานข้อมูล (Database Technology and Management) ต้องฝึกฝนให้พนักงานรู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับงาน

④ ผู้ใช้ (User) ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบาย สิทธิของตน และเรียนรู้โปรแกรมใหม่ เพื่อประสิทธิภาพของการทำงาน

คำถามหรือข้อสงสัย